Nro 88.
D. 14. Kwietnia.
CZWARTEK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Wznowienie wojny Szwedzkiej 1703.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Mieszkańcy *Stolicy Królestwa Polskiego* wkrótce zostaną uszczęśliwieni oglądaniem naszego najłaskawszego *Monarchy*. N. *PAN* ma nocować w *Sielcach* dnia 26 b. m., a dnia 27, przybyć do *Warszawy*.

W Tych dniach wyjdzie tu z druku Tom Iszy *Historji Powszechnej Kajdanowa* przełożonej na język Polski i przypisanej N. *PANU*. Dzieło to wydane przed kilką laty w *Petersburgu* uzyskało powszechną wziętość i policzonem zostało do wzorowych dzieł Elementarnych.

Dziś iest spodziewane przybycie do *Warszawy*, J.W. *Jenerała Hrabi Grabowskiego* zast: *Ministra Sekretarza Stanu*, a iuż przybyli z *Petersburga* Naczelny Dyrektor, Kamerjunker *Turkuł*, i *Hrabia Józef Sobolewski* pierwszy *Sekretarz*.

Dnia 11 b:m: po długiej słabości, żyć przestała ś: p: W. JPani *Ludwika z Zdziebor-skich Norwidowa*, Małżonka b. Prezydenta Sądu główne: Kawalera Orderu S. *Jana Jerozolimskiego*. Krótkie iej życie, bo tylko 29 letnie, było poświęcone wypełnianiu cnot iakie zdobią dobrą *Obywatelkę*, *Żonę*, *Matkę* i *Przyiaciołkę*. Zwłoki iej przewiezione zostaną do Kościoła Parafjalnego w *Dąbrówce* Powiecie *Stanisławowskim*.

Onegdaj pochowano zwłoki ś: p: W. JP. *Sieńkiewicza* Pułkownika W:P:

Mechanik *Molduano*, da pierwsze widowisko w przyszłą *Niedziele*, w Sali *Towarzystwa Dobroczynnosci* na *Krak: Przedm:*

Od *Niedzieli* było codziennie w południe ciepła po stopni od 10 do 16. Dziś znowu zimna stopni 2. W nocy śnieg padał.

W Dniu 21 b. m. i r. w *Fabryce Rządowej* na *Solcu*, o godzinie 9tej zrana, odbędzie się *Licytacja* in minus na dostawę różnych *Farb*, iako to: *Cochenille* czarnej Peruwjańskiej, *Krappu*, czyli marzany Sycylijskiej, *Quaercus Americanae*; tinctoriae czyli Quercitron, drzewa żółtego i błękitnego *Indigo*, tudzież innych *Farb*, których ilość i gatunek w kondycjach do licytacji przygotowanych wymienione zostaną. Maiący chęć takowych dostarczenia, zechcą się w wyżej wymienionym terminie w Kancellerji *Fabrycznej* stawić, i w wadjum zł: 600 zaopatrzyć. *Skorzewski* K.

z Piórkowa w Woie: Sandomierskiem.— D. 12 *Marca* około godziny 8 w nocy, wszczęty w wsi *Piórkowie* Pożar, gwałtownym miotany wiatrem, zagrażał iuż nieochybną zagładą dobytków gospodarskich i nader kosztownych w tej *Ekonomji* budowli rządowych, gdy W. *Howarowski* Kommendant konsystuiącego w *Łagowie* o pół mili od *Piórkowa* oddziału *Kozaków* 3go *Czarnomorskiego Pułku* z Podoficerem *Krzyżanowskim*, i całą *Kommendą*, prawie szybkością błyskawicy przybył na ratunek, z narażeniem zdrowia, a nawet życia na niebespieczeństwo, cisnął się

z *Podkommendnemi* wpłomienie rozpostarte i tak za pomocą najdzielniejszej obrony straszliwy uśmierzywszy pożar, ochronił mnie i włościanów od strat zbyt dotkliwych. Jako naoczny świadek tego *szlachetnego* dla *miłości bliźnego poswięcenia się*, oprócz zachowania w mem sercu niewygasłej pamięci, oświadczam Tobie W. *Kapitanie Howarowski* wraz z całą walecznych *Komendą*, publiczne moie, i mieszkańców *Piórkowa* podziękowanie. — *Kazimierz Tański b: G. W. Polskich.*

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

Donoszą z *Stambułu* że *Kapudan Basza* oświadczył *Sułtanowi* iż *Flotta Turecka* nigdy niebędzie zdolną działać korzystnie przeciw *Grekom*, ieżeli *Majtkowie* składać się będą z niedoświadczonych *Turkow* lub *Żydów* gwałtem wziętych do służby *morskiej*, niemniej że ciż są winni iż w ostatniej wojnie z *Grekami*, okręty *Tureckie* zle były kierowane na morzu i prawie wszystkie zostały uszkodzone, przezco *Porta* ogromne poniosła szkody, radził przeto *Sułtanowi* aby nieoszczędzał znacznych summ na zachęcenie *Majtków Europejskich* do służby *Tureckiej*. *Sułtan* przyiął radę *Kapudana Baszy* i przeznaczył znaczną nagrodę każdemu z *Majtków Europejskich* znajduiących się na okrętach kupieckich, ieżeli przyjmą służbę na flocie *Tureckiej*, iednak dotąd tak korzystne obietnice nieskutkowały, gdyż żaden znich niechciał przyiąć służby — Donoszą z *Albanji* iż tam dotąd ieszcze trwa niespokojność. Mieszkańcy *Janiny* mieli taiemnie żądać aby Syn *Weli Baszy* został obrany *Namiestnikiem*. Między *Omerem* a *Sulejmanem Baszą* powstało nieporozumienie. — *Ali Basza* który był dawniej Wielkiem *Wezyrem*, odebrał rozkaz udania się z swoim korpusem ku *Morei*, a gdy ten na pozor oświadczył iż choroba niepozwala mu znosić trudów woiennych, posłała *Porta* dwóch *Tatarów* którzy maią przywieść iego głowę do *Stambułu*. — Według wiadomości którą *Turcy* rozgłosili, miał *Jbrahim Basza* wylądować w *Patras*, gdzie połączyć się miał z tameczznym garnizonem *Tureckim*, i przymusił *Greków* do cofnienia się od tej Twierdzy, niemniej spustoszył kilka wsi w tej okolicy.— w *Stambule* nastąpiło nowe urządzenie *Janczarów*, tym sposobem iak w wojsku *Tureckiem* w najodleglejszych prowincjach państwa *Ottomańskiego*. Mimo tak ostrych środków, oświadczyli *Janczarowie Sułtanowi* przez swego *Agę*, iż nieudadzą się do *Morei*, a ieden znich oświadczył powtórnie, że prędzej się nieuspokoią dopóki głowy *Seliktora*, *Kiiaia Beia* i *Husej Beia*, niezostaną na pal wbite.—Prawie całe miasto *Warna* przez gwałowny pożar zniszczonem zostało; Syn tamecznego *Baszy* maiący lat 22 i wiele innych oficerów *Tureckich* znalezli śmierć w płomieniach.— w *Stambule* wystawiono publicznie 3 głowy *Greków* i 20 głów *Drusow*, to iest *Scyotów* którzy wylądowali w *Tschesme* i zwyciężonych *Drusów* którzy się byli zbuntowali przeciw *Abdalemu Baszy* i *Omerowi Beschir.*

z Paryża.

Wyspa *Malta* iest teraz (wstosunku do swej obszerności z innemi kraiami) najludniejsza w całej *Europie* gdyż na 8 mil kwadratowych liczyła w Grudniu r. z. 97 629 Ludzi. — Dnia 23 z. m. pędzono z *Szlązka* i *Saxonji* przez miasto *Mec* znaczną trzodę baranów *Hiszpańskich*, które się przeznaczone wgłąb Francji, gdzie za kozy *Tybetańskie* wymienione będą. — Nadzwyczajny Poseł Deia *Tunetańskiego*, przywiózł Królowi *Francuzkiemu* następuiące podarunki: 6 *Ogierów*, 2 *Numidyjskich*

Koni, 2 *Lwów*, 4 *czarnych Strusiów*, 4 *Antylopy*, 2 *Baranów Gnineńskich*, 6 *Wielbłądów*, koloru czarnego, białego i rudego, 24 Run z *Dgerid*, wiele *Chustek*, *Pasów*, wybornych *Siodeł Tureck:*, 4 *Skór Lwich*, 4 *Tygrysich* i Kufer napełniony *różannym Olejkiem* i innemi pachnidłami. Delfinie zaś nadzwyczajnie bogaty ubiór Maurów.—Niedawno w *Darmsztadzie* z rozkazu rządu uwięziony został *Adwokat Riel*, wszystkie papiery znajduiące się w iego mieszkaniu zostały zapieczętowane; dotąd niewiadomo iaki popełnił występek. — Pani *Dulano* bogata Dama w *Brygtonie* w *Anglji*, darowała Doktorowi *Jates* za szczęśliwe wyleczenie Córki z niebezpiecznej choroby, *Pierścień* kosztowny, *Zegarek* wysadzony dyamentami, *Powóz*, 4 *Konie* i oprócz tego 400,000 złp: z oświadczeniem iż mu takową summę co rok płacić będzie! Rzadko który Lekarz może być podobnie wynadgrodzony. — Dawniej na Teatrach w *Rzymie* takie tylko sztuki, a nawet *Opery* dawane były, do których niewchodzą *Kobiety*, słychać że teraz takowy zwyczaj ma być wznowiony. — *Xże Saski Maxymiljan* ma d. 20 m. b. opuścić *Hiszpanją*.

Ośmioletnie dziecię, syn pasterza z okolic *Hull*, doznawało przez kilka miesięcy bólu w żołądku, z febrą, gorączką i katarem: wyschło na całem ciele, brzuch mu się wzdął i nabierał koloru sinego; dziecię miało wielki apetyt lecz bolesne kolki; oddech iego trącił zgnilizną. Matka mniemała że to *robaki*, i dała mu w miesiącu *Lutym* 1824 r: zwykle używane lekarstwa. Można sobie wystawić podziwienie rodziców, gdy ujrzeli dziecię wyrzucaiące z siebie wielką ilość *robaków* i *ślimaków*, 3 lub 4 wielkie *gąsiennice* i wiele innych drobnych *owadów*, wszystkie żywe i powleczone flegmistą materją. Te wyrzucania trwały przez *sześć* prawie tygodni. W miesiącu Kwietniu r:z: wyrzuciło dziecię 3 wielkie *pijawki* wraz z znaczną liczbą innych *owadów*. W tymże prawie czasie; biedne to dziecię oddało przeszło kwartę flegmy, w której roiły się małe *owady*, będące dopiero w swoim pierwiastkowym zarodzie. W następuiących sześciu miesiącach, leczyli ie szpitalni Lekarze z *Hull*, odzyskało cerę i zdawało się znacznie przychodzić do zdrowia. Spodziewaią się iż zostało uwolnionem od tych natrętnych gości. Rodzice powiadaią iż piiało zwykle wodę z przyległego stawu w którym znajdowały się tegoż rodzaiu *robaki* które z siebie wyrzuciło. Wielu Lekarzy będzie o tem zdarzeniu powiątpiewało. Niech przeczytaią *Hull advertisser* i *Weekly register*, z dnia 9 *Wrześ:* 1824 r: *Angielscy* Lekarze sądzą że to dziecie połknęło z wodą *iaia owadów* i *robakow* które się później utworzyły w iego żołądku. *(Dz: Pe:)*

DONIESIENIA.

Niżej podpisany mam zaszczyt uwiadomić Szanowną Publi: iż za uzyskaniem łaskawej od Rządu pomocy ku rozszerzeniu Fabryki moiej Wyrobów Stalowych, taż Fabryka przeniesiona teraz na Nowe Miasto do gmachu po Benońskiego, znajduie się iuż w możności przyjmowania znaczniejszych nawet Obstalunków i równie za dokładność w wykonaniu powierzonych sobie robot, iakoteż za rzetelność wpunktualnem na oznaczony termin dostarczeniu onych, ręczyć iest wstanie, opatrzoną iest także w machinę do prasowania Okładek czyli robienia na nich wycisków, które według życzenia mogą być na rogu, fiszbinie, szylkrecie lub metalu odbitemi. Wyrabiaiące się w tej Fabryce Artykuły są następuce: Instrumenta Chirurgiczne wszelkiego rodzaiu, Brzytwy w cenach od 12 do 72 złotych za parę, Scyzoryki od 3 do 60 zł: sztuka, Noże i Widelce od 36 do 432 zł: za tuzin, w miarę wytworści trzonków, Nożyce do Papieru i Nożyczki Dańskie, w cenach zastosowanych do rodzaiu ozdób i Kruszczu. Szanow: Publiczności! Od ciebie samej zależy uczynić pożytecznem dla Kraiu mo e w tym zawodzie usposobienie, którego z poświęceniem ostatnich funduszów ciągle przez lat 4ry strawione za granicą w Berli-

nie, Brunświku, Góttyndze, Wórtzburgu i Wiedniu szukałem. Ja z moiej strony za to tylko co iest wmej mocy ręczyć mogę, iż każdy zaszczycaiący moię fabrykę łaskawem zaufaniem, w oczekiwaniu swoiem nigdy zawiedzionym nie zostanie. — S. Gerlach Fabrykant Instrumentów Chirurgicznych i wszelkich Narzędzi ostrych.

☞ Blisko Zamku w Rynku Starego miasta pod Nro 57, są dwa Pokoie i Salon od frontu dobrze umeblowane, z Kuchnią, Stajnią i Wozownią na czas Sejmu do naięcia. Informacja w tymże domu na drugiem piętrze, mogą być puszczone Pokoie bez Kuchni i Stajni. Tamże dwa Pokoie od S. Jana dla Kawalerów do naięcia.

We Wsi Długiej Woli Ekonomji Rządowej Goszczyn w Pcie Czerskim, znajduie się do ustąpienia reszty lat 9 Sołtystwo z zabudowaniami i pomieszkaniem bardzo wygodnem. Ktoby sobie życzył powziąść wiadomość o warunkach i rozpoznać część takową, raczy się udać do wzmiankowanego miejsca.

Znaleziony Woreczek Damski, przy obchodzie Grobów; odebrać można w Drukarni Monitora Warszawskie:

w Handlu Korzennym na Krakow: Przed: na przeciw Głównego Odwachu Nr 443, dostać można Koniczyny białej dla Owiec, iak najlepiej czyszczonej i świeżej garniec po zł: 12. Tejże samej Koniczyny dostać można we wsi Gawłowicach, iedna mila za Miastem Błoniem, ćwierć mili od Traktu Kaliskiego położonej. w Handlu iak wyżej dostać można Koniczyny różowo kwitnącej, Lucerny Szwajcarskiej, Wyki, Szperglu, Anyżu ukraińskiego do Nasienia, Rejgras, wszystko za cenę umiarkowaną.

Za Pragą, między Brudnem i Ząbkami iest do nabycia grunt wieczno czynszowy 400 morgów magdeburskich obejmuiący, zgłosić się na ulicę Freta do domu Nr 275 na drugie piętro od przodu.

Znaleziony List z Adressem Norbert Kozerski, można odebrać w Drukarni Kurjera.

Dom przy ulicy Wroniej pod Nr 1173 z wolnej ręki do przedania. Informacja w tymże domu u Właścicielki. —

w Starem Mieście w Rogu Rynku iest 5 Pokoi na 1szem piętrze, być mogą i na 2giem pod Nr 181 i 182 dla przyieżdzaiących na Sejm, do naięcia za mierną cenę. Tamże Szynk z Sklepem i Stancje na dole; oraz Stancje na 3ciem piętrze dla Kawalerów do naięcia od Wielkiejnocy.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Propinacja miasta Nowegomiasta nad Pilicą, w Obwodzie Rawskim położonego, wraz z wszelkiemi Wsiami do rzeczonych dóbr należącemi, iest do wydzierżawienia na rok ieden, począwszy od d. 24 Czerwca r. b. wydzierżawienie nastąpi drogą publicznej Licytacji, termin tejże wyznacza się na dzień 1 Maia r. b. Ubiegaiący się o dzierżawę winien złożyć kaucji złp. 2,000. Jest oraz w tychże dobrach do wydzierżawienia dochód z Poboru Mostowego i kilku Karczem. —

Guwerner, posiadaiący dobrze ięzyk Francuzki, Niemiecki, Łaciński i Polski, maiący nadto chlubne dowody tak co do konduity i zdatności usposobienia w naukach młodzieży; życzy znaleść umieszczenie w Warszawie. Mieszka przy ulicy Franciszkańskiej pod Nr 1805.

w Kamionku za Wisłą pod rogatkami Grochowskiemi znajduie się Karczma Zaiezdna od Sgo Jana r. b. na rok ieden lub dłużej do zadzierżawienia; do układu zgłosić się można do Dozórcy Ekonomicznego mieszkaiącego w Kamionku. —

Niżej podpisana iuż od lat 23 przy ulicy Freta zamieszkała, zawiadamia Sza: Publicz:: iż z tegoż miejsca przeprowadza się w kwartale bieżącym na ulicę Podwale pod Nr 511 na 1sze piętro w domu W. Filipeckiej.
Chrystjana Wagner. Akuszerka.

Podaie się do publicznej wiadomości, że dobra Sobków to iest: miasta Sobków, wsie Nida, Sokołów górny, Sokołów dolny i Wierbica, obejmuiące rozległości morgów 4,973 nad rzeką spławną Nidą zwaną położone, maiące dostateczną pańszczyznę do obrobienia gruntu, potrzebną ilość łąk, pastwisk i obszerny las młodociany, wiele zabudowań dworskich murowanych, mogących być zdatnych na założenie fabryk i różnych wielkich składów, a ponieważ wczęści grunta są w gorzystem położeniu, znajduie się obfity kamień wapienny i poczęściach do murowania zdatny, sądownie oszacowane za złp. 183,831 gr. 20, położone w Obwo: Stopnickim, Wtwie Krakowskiem, pomiędzy miastami blisko stykaiącemi się, iakoto: Chęcinami o 1 i pół, Jędrzeiowem o 1 i pół, Kielcami miastem Woie: o 3 mil. Są do przedania przez publiczną licytacją dnia 22 Kwietnia 1825 r. w Kielcach odbyć się maiącą; chęć więc maiący kupna tych dóbr, mogą się na grunt dla obejrzenia onych udać.

☞ w Domu przy ulicy Leszno Nr 674 cały dolny appartament składaiący się z 9 pokoi, z niszą do ogrodu, z izbą dla służących, spiżarnią, kuchnią, piekarnią, piwnicą, stajnią, wozownią i górą na skład owsa, siana i słomy, iest do naięcia od S. Jana Chrzciciela r. b.

Teatr. Dziś Opera *Tankred.*